SPRENDIMŲ | ERA

NAUJIENŲ LEIDINYS
2012 M. BIRŽELIO MĖN. NR. 20

Fima

Sekantiems intelektualių inžinerinių sprendimų tendencijas

Turinys

- **Naujienų srautas** 2-3 psl.
- **Rezultatai.** 2011-aisiais „Fima“ fiksavo rekordines pajamas 2-3 psl.
- **Naujas projektas.** Varšuvos Kardiologijos institute „Fima“ diegia modulinį duomenų centrą 4-5 psl.
- **Partnerių naujienos.** Bagažo patikra oro uostuose – greitesnė ir patikimesnė 5 psl.
- **Interviu.** Audrius Šapola: efektyvios informacijos saugos pagrindas – kompleksiniai sprendimai irvisuomenės švietimas 6-7 psl.
- **Saugumo labirintai.** Europos įmonės vis daugiau investuoja į duomenų saugą 8-9 psl.
- **Rinkos tendencijos.** Technologijų integracija: naujos galimybės transporto sektoriui 10-11 psl.

Naujienų srautas

- Lietuvoje toliau tęsiamas didelės apimties **plačiajuosčio interneto plėtros projektas RAIN-2**, prie kurio prisideda ir „Fima“. Bendrovės specialistai plačiajuosčio ryšio linijų prieigos įrangą jau įdiegė daugiau nei 1000 objektų visoje Lietuvoje. Projekto metu naudojama aukščiausio patikimumo amerikiečių partnerio „Extreme Networks“ tinklo įranga.

- Latvijoje „Fima“ pasirašė sutartį **tarptautinio Rygos oro uosto** išorinio perimetro apsaugos sistemų įrangos tiekimui. Modernūs saugos sprendimai užtikrins nepertraukiamą oro uosto teritorijos stebėjimą ir operatyvų pašalinių asmenų ar objektų identifikavimą.

- „Fima“ pasirašė sutartį su AB „Kauno tiltai“ dėl darbų atlikimo tiesiant naująjį **Vilniaus geležinkelio aplinkkelį**. 25 km ruože bendrovės specialistai rekonstruos veikiančio pirmojo traukinių kelio ir įdiegs šiuo metu tiesiamo antrojo kelio eismo valdymo sistemas ir kitus inžinerinius sprendimus, atnaujins stočių signalizacijos įrenginius. Tai užtikrins dar didesnį geležinkelių transporto kelių pralaidumą ir krovininių traukinių susisiekimą iki 80 km/h greičiu.

Tęsinys kitame psl.

REZULTATAI

2011-aisiais „Fima“ fiksavo **pajamų augimą**

2011-aisiais metais intelektualių inžinerinių sprendimų bendrovė „Fima“ pasiekė rekordines pajamas: lyginant su 2010-aisias, bendrovės pajamos Lietuvoje išaugo 59 proc. ir siekė 164 mln. litų. Atitinkamai kitų šalių rinkose „Fima“ pajamos augo beveik 5 kartus iki 13,5 mln. litų. Įmonė taip pat žengė į dar vieną naują rinką – Lenkiją. Pasiekti finansiniai rodikliai yra didžiausi per 20 bendrovės veiklos metų.

„2012 metais „Fima“ planuoja ir toliau didinti paslaugų eksporto apimtis, gauti pirmųjų pajamų naujoje Lenkijos rinkoje“

Tęsinys 3 psl.

Visos teisės saugomos © UAB „Fima“

Naujienų srautas

- Latvijoje „Fima“ toliau sėkmingai tęsia **Skrīveri – Krustpils geležinkelio ruožo antrųjų kelių inžinerinių sistemų** diegimo projektą. Šiuo metu bendrovė vykdo inžinerinių sistemų požeminio kabelio tiesimo darbus 20 km atkarpoje. Šiemet iš viso planuojama nutiesti 200 km įvairių kabelių.

- Dukterinę „Fimos“ bendrovę Baltarusijoje ООО „Фима БР“ įvertino pasaulinė aukštos raiškos vaizdo sistemų lyderė bendrovė **„Mobotix“. „Metų projekto“ apdovanojimas** skirtas už „British Petroleum“ koncerno įmonės TNK BP degalinių ir naftos bazių, esančių Baltarusijos teritorijoje, vaizdo stebėjimo sistemų IP technologijų pagrindu modernizavimo projektą.

- Latvijoje „Fima“ pradeda bendradarbiavimą su **studentų organizacija „BEST-RIGA“**, veikiančioje Rygos technikos universitete. Organizacija kartu su universitetu siekia padėti technologijų pakraipos studentams plėsti savo profesinę ir socialinę kompetenciją bei stiprinti turimus įgūdžius. Šiais metais „Fima“ remia studentų vasaros stovyklą „Kaip tapti geriausiu tarp geriausiųjų“ (Step by Step: How to Be the Best of the Best).

Atkelta iš 2 psl.

Pernai Lietuvoje daug dėmesio įmonė skyrė transporto sektoriaus sprendimų sričiai, siekdama stiprinti savo patirtį rangos projektų vykdyme, įsteigė Rangos sprendimų departamentą. 2011-aisiais į „Fima“ darbuotojų gretas įsijungė 50 naujų specialistų, leisiančių bendrovei dar geriau tenkinti rinkos poreikius vykdant didelius, kompleksinius projektus.

„Fima“ veikla buvo sėkminga ir kitose užsienio rinkose. **Latvijoje** pradėti vykdyti tokie didelio masto projektai kaip nacionalinių geležinkelių modernizavimo darbai bei Latvijos radijo ir televizijos centro duomenų centro įrengimas. Tai lėmė, kad pajamos Latvijos rinkoje padidėjo beveik 5 kartus, o čia dirbančių specialistų komandą išaugo iki 50 darbuotojų.

> *„2011-aisiais „Fima“ darbuotojų gretas papildė **50 naujų specialistų***

Bendrovės pajamos **Baltarusijoje**, nepaisant ekonominio šalies nuosmukio ir valiutos devalvacijos, taip pat augo 1,5 karto, o šie metai jau rodo ekonomikos atsigavimo, o tai reiškia, ir naujų projektų skelbimo pradžią.

Vykdydama savo ilgalaikės plėtros planus, „Fima“ įžengė į kaimyninės **Lenkijos** rinką, kurioje įsteigė dukterinę įmonę „Fima Polska“. Šiais metais jau planuojamos pirmosios pajamos šioje didelėje ir itin perspektyvioje rinkoje, kur dauguma įmonių orientuojasi į gana siauras sprendimų sritis, o naujoji bendrovė išsiskiria siūlomų inžinerinių sprendimų gausa ir įvairove.

2012 metais „Fima“ planuoja ir toliau didinti paslaugų pardavimus visose rinkose. Lietuvoje bus tęsiamas aktyvus dalyvavimas transporto ir energetikos infrastruktūros atnaujinimo projektuose. Latvijoje įmonės prioritetas bus sėkmingai tęsti Latvijos geležinkelių Skrīveri–Krustpils ruožo inžinerinių sistemų diegimo projektą, kurio vertė siekia beveik 60 mln. litų, o Baltarusijoje ir Lenkijoje – toliau stiprinti pozicijas laimint ir vykdant saugos, duomenų centrų įrengimo ir kitus inžinerinius projektus.

Visos teisės saugomos © UAB „Fima“

Varšuvos Kardiologijos institute „Fima“ specialistai diegia **modulinį duomenų centrą**

Inžinerinių sprendimų bendrovė „Fima“, neseniai įkūrusi savo dukterinę bendrovę Lenkijoje **„Fima Polska“**, pradeda įgyvendinti naują projektą kaimyninėje šalyje. Dukterinės įmonės ekspertai įrengs **Varšuvos Kardiologijos instituto duomenų centrą**. Pasak „Fima Polska“ direktoriaus Robert Zdunek, šių metų rudenį baigus projektą institutas naudosis duomenų centru, kuriam įrengti bus panaudota naujos kartos įranga ir pritaikyti efektyviausi inžineriniai sprendimai.

Pasak „Fima Polska“ vadovo R. Zdunek, kadangi Kardiologijos institute diegiamas modulinės konstrukcijos duomenų centras, jo plėtra ateityje bus nesudėtinga ir greita

Svarbiausia – patikimumas

Varšuvos Kardiologijos institutas visą parą teikia skubią medicininę pagalbą miesto bei aplinkinio regiono gyventojams. Ligoninėje vykdoma daugybė atsakingų procedūrų: nuo intervencinio širdies aritmijos gydymo iki širdies persodinimo operacijų. Dėl šios priežasties institutui itin svarbu turėti patikimą duomenų centrą.

„Šiandien duomenų centrų rinka sparčiai pasistūmėjo į priekį. Moderniausi inžineriniai sprendimai užtikrina nepertraukiamą sistemų darbą, paprastą eksploataciją ir sistemų valdymą bei plėtrą, aukštą energetinį efektyvumą. Būtent tokį sprendimą ir pasiūlėme Varšuvos Kardiologijos institutui, kuriam dėl jo veiklos specifikos didelę reikšmę turi duomenų centro patikimumas,“ – sako R. Zdunek.

> *„Lenkijoje įmonės orientuojasi į gana siauras inžinerinių sprendimų sritis, tuo tarpu užsakovams kur kas patogiau dirbti su vienu projekto vykdytoju, kuris siūlo visus reikiamus sprendimus ir paslaugas*

Modulinis sprendimas – lengvai plėtrai

„Fima Polska“ specialistai institutui įdiegs modulinės konstrukcijos duomenų centrą. R. Zdunek atkreipia dėmesį, kad tokia konstrukcija leidžia įmonėms laipsniškai investuoti ir nesudėtingai plėsti duomenų centrą, atsižvelgiant į augančius IT poreikius, be to, taip taupomi eksploatacijos kaštai, nes naudojama tik tiek įrangos, kiek reikia konkrečiu momentu.

Projekto vykdymo metu taip pat bus įrengta visa būtina duomenų centro valdymo, priežiūros ir apsaugos infrastruktūra – nuo serverių šaldymo iki gaisro gesinimo ir vaizdo stebėjimo sistemų. Duomenų centro infrastruktūros valdymui bus pritaikyta partnerio „APC by Schneider Electric“ sis-

Tęsinys 5 psl.

Visos teisės saugomos © UAB „Fima“

Atkelta iš 4 psl.

tema „StructureWare“. Ši sistema leis realiu laiku stebėti duomenų centro infrastruktūros būklę, automatiškai valdys aptarnaujančias sistemas, padės planuoti ir valdyti pakeitimus, taip pat stebės ir leis optimizuoti energijos išteklių sunaudojimą.

Lenkijoje trūksta kompleksinius sprendimus siūlančių įmonių

Nors Lenkijoje veikia ne viena inžinerinių sprendimų bendrovė, „Fima Polska“ privalumas – platus siūlomų inžinerinių sprendimų asortimentas ir teikiamų paslaugų įvairovė. „Lenkijoje įmonės orientuojasi į gana siauras inžinerinių sprendimų sritis. Mes galime pasiūlyti visus reikiamus inžinerinius infrastruktūros sprendimus, atlikti sistemų projektavimo, diegimo bei techninės priežiūros darbus. Užsakovui visuomet naudingiau, kai viską nuo pradžios iki pabaigos vykdo ar prižiūri vienas rangovas“, - sako R. Zdunek.

Pasak jo, Lenkijos duomenų centrų įrengimo rinka yra itin perspektyvi ir kasmet auga apie 10 procentų. „Vien Lenkijos sostinėje šiai dienai yra daugiau kaip 20 tūkst. kvadratinių metų komercinės paskirties ploto, o duomenų centrų rinka dar tik vystymosi stadijoje. Todėl ateityje aktyviai dalyvausime duomenų centrų projektavimo ir įrengimo konkursuose“, - sako R. Zdunek.

PARTNERIŲ NAUJIENOS

Bagažo patikra oro uostuose – **greitesnė ir patikimesnė**

„Fima“ pristato savo partnerės, pasaulinės saugumo sistemų rinkos lyderės, kompanijos **„Morpho“** naujos kartos įrenginius automatinei oro uostų bagažo patikrai. Šie naujos kartos sprendimai leidžia greičiau ir efektyviau patikrinti didelius kiekius bagažo bei užtikrina didesnį oro uostų ir keleivių saugumą.

> *„EDS sistema per valandą patikrina net 1080 lagaminų.*

Kompanijos „Morpho“ EDS sistemą (angl. Explosive Detection System) jau naudoja modernūs tarptautiniai oro uostai.

Integruota į bendrą oro uosto bagažo valdymo sistemą, patikros metu ji leidžia tiksliau aptikti sprogmenis, narkotines medžiagas, ginklus ir kitus draudžiamus daiktus.

EDS sistema bagažo patikrą vykdo ne tik tiksliau, bet ir greičiau. Per valandą ji patikrina net 1080 lagaminų, o tai yra kelis kartus daugiau nei skenuojant senos kartos analogiška įranga. Užfiksavusi draudžiamą daiktą sistema automatiškai praneša apie tai, todėl patikrai nuolat stebinčio operatoriaus nereikia.

Dar aukštesnio lygio apsaugai siūloma sprogstamųjų medžiagų aptikimo įranga XRD (angl. X-Ray Diffraction). Ja yra papildomai tikrinamas bagažas, kurį kaip įtartiną identifikavo EDS sistema. XRD sistema analizuoja skysčius, identifikuodama medžiagas pagal jų molekulinę struktūrą, atskiria sprogias ir narkotines medžiagas nuo nepavojingų medžiagų. Integruota į bendrą oro uosto bagažo patikros sistemą, XRD įranga taip pat veikia autonomiškai, be operatoriaus.

Visos teisės saugomos © UAB „Fima“

Audrius Šapola: efektyvios informacijos saugos pagrindas – kompleksiniai sprendimai ir visuomenės švietimas

Kasdien tiek gyventojams, tiek įmonėms tenka ne tik mėgautis interneto, kompiuterių ir išmaniųjų prietaisų teikiamais privalumais, bet ir susidurti su duomenų vagystės grėsme. Nors tikslios statistikos nėra, manoma, kad 2011 m. kibernetiniai nusikaltimai paprastiems vartotojams ir verslui pridarė beveik 400 mlrd. JAV dolerių nuostolių. **SEB banko Prevencijos departamento direktorius Audrius Šapola** sako, kad informacijos sauga yra kiekvienos organizacijos ir kiekvieno mūsų nesibaigiantis galvos skausmas. „Kartais tą skausmą sukelia sudėtingos kibernetinės atakos, bet dažniau – prarastas žmonių budrumas, per menkas dėmesys elementarioms saugos priemonėms“, – sako banko ekspertas. Pasidomėjome, kaip su tuo tvarkosi bankininkystės sektorius ir kokių prevencinių priemonių, eksperto manymu, būtina imtis.

INTERVIU

> *„Fizinės saugos priemonės turi būti integruotos su programinės įrangos sprendimais pagal vieningą įmonės saugos politiką*

SEB banko Prevencijos departamento direktorius Audrius Šapola: Nors Lietuva yra nedidelė šalis, kur duomenų vagysčių atvejų pasitaiko retai, tai neturėtų būti rodiklis, pagal kurį būtų sprendžiama, kiek investuoti į duomenų saugą privačioje įmonėje ar valstybinėje institucijoje.

Bankai valdo milžiniškus srautus itin jautrios gyventojų ir įmonių informacijos, susijusios su jų finansais. Kokia dabar bankininkystės sektoriaus informacijos saugos specifika?

Vieną išskirtinumą jau paminėjote. Bankuose cirkuliuoja dideli finansinių duomenų srautai – o tai iš tiesų viena jautriausių asmeninių duomenų rūšių. Kitas šio sektoriaus aspektas – tai, kad patiems klientams – įmonėms, privatiems asmenimis – tenka nemažas duomenų apsaugos krūvis. Pavyzdžiui, kažkada rinkoje bankų paslaugos internetu buvo visiška naujovė, tačiau prieš jas pasiūlant vartotojams, buvo būtina numatyti ne tik šių paslaugų naudą, bet ir grėsmes. Todėl jos rinkoje atsirado tik tuomet, kai technologiniai sprendimai leido užtikrinti piniginių operacijų saugumą ir patikimumą. Bankai nuolat tobulina savo sistemų saugą, kadangi ir programišiai sparčiai tobulėja. Todėl šiandien duomenų vagystės įvykdomos ne įsilaužus į bankų sistemas, bet per pačius bankų klientus – vartotojus, kuomet sukčiai iš jų išvilioja prisijungimo prie bankų interneto sistemų slaptažodžius ir kitus asmeninius duomenis.

Kaip, atsižvelgiant į šias tendencijas, pasikeitė informacijos saugos sprendimai, taikomi bankuose?

Bankai į duomenų saugą jau žvelgia kitaip nei prieš 20 metų – kompleksiškai. Tai reiškia, kad fizinės saugos priemonės turi būti integruotos su programinės įrangos sprendimais pagal vieningą įmonės saugos politiką. Bankai ir

Tęsinys 7 psl.

Visos teisės saugomos © UAB „Fima“

Atkelta iš 6 psl.

toliau skiria daug dėmesio elektroninėms saugos sistemoms – diegia moderniausias vaizdo stebėjimo sistemas, signalizacijas, sprendimus, kontroliuojančius įeigą į pastatą. Šie sprendimai taip ištobulėję, kad, pavyzdžiui, signalizacija jau reaguoja į menkiausią slėgio ar temperatūros pasikeitimą, mažiausią stiklo dūžį. Žinoma, dabar didžiausia investicijų dalis skiriama IT sprendimams, kadangi ir rizikos jau pasikeitusios. Šiandien apie fizines bankų vagystes pasaulyje girdime itin retai, ir tai yra natūralu, kadangi viskas persikėlė į elektroninę erdvę. Todėl yra kuriami specialūs IT saugos sprendimai būtent bankininkystės sektoriui.

Įdomu sužinoti, kaip veikia specialūs programinės įrangos sprendimai, pritaikyti duomenų saugai bankininkystės sektoriuje.

Pavyzdžiui, bankai turi specialias monitoringo sistemas, kurios stebi mokėjimo kortelių atsiskaitymus, lėšų pervedimus internetu ir pagal specialiai suprogramuotus scenarijus gali identifikuoti galimas nusikalstamas veikas. Tarkime, banko sistema mato, kad žmogus 9 val. ryto pirko puodelį kavos vienoje Vilniaus kavinių ir atsiskaitė mokėjimo kortele, o vos po kelių minučių ar valandų ta pačia kortele buvo atsiskaityta už Atlanto. Sistema identifikuoja, kad asmuo negali vienu metu būti keliose vietose ar taip greitai judėti geografine prasme ir praneša atsakingiems banko žmonės, kurie operatyviai reaguoja, susisiekia su klientu, blokuoja kortelę ir imasi kitų prevencinių veiksmų. Tačiau, kalbant apie duomenų saugą, yra ir dar vienas labai svarbus veiksnys – tai visuomenės švietimas apie galimas rizikas, naujausias nusikaltėlių gudrybes ir elementarias pačių asmenų saugos priemones – neatskleisti duomenų pašaliniams asmenims, pasitikrinti, ar saugioje elektroninėje parduotuvėje apsiperkama ir pan.

Jūsų nuomone, ar Lietuvoje privatus ir viešasis sektoriai informacijos saugai skiria pakankamai dėmesio?

Žinoma, Lietuva yra nedidelė šalis, kibernetinių nusikaltimų mastas ir kiekis yra gerokai mažesni, negu Didžiojoje Britanijoje arba JAV. Vis tik tai neturėtų būti rodiklis, pagal kurį būtų sprendžiama, kiek investuoti į duomenų saugą privačioje įmonėje ar valstybinėje institucijoje. Kita problema, būdinga ne tik Lietuvai, kad apie IT saugos sprendimus dažnai pagalvojama jau postfactum, o juk tai atsiliepia organizacijos reputacijai, jos patikimumui, kurį po to labai sunku atkurti. Žinoma, dėl šios priežasties tiek Lietuvoje, tiek visame pasaulyje nėra realią situaciją atspindinčios statistikos, kokią žalą padaro kibernetiniai nusikaltimai – apie prarastus duomenis, patirtus nuostolius nutylima, organizacijos stengiasi šias problemas išspręsti viduje. Tuo tarpu programišiai tarpusavyje bendrauja itin aktyviai, dalinasi informacija, jungiasi į pogrindinius tinklus ir iš to gauna daug naudos tobulėdami.

Kaip jums atrodo, kaip keisis informacijos saugos suvokimas Lietuvoje per artimiausius penkerius metus?

Be abejonės, ir visuomenė, ir verslas bei viešasis sektorius vis daugiau dėmesio skirs duomenų saugai. Jau dabar mėginama įsilaužti į valstybines institucijas, blokuoti jų svetainių veiklą, pasisavinti duomenis. Pasaulyje daugėja ir pramoninio šnipinėjimo, intelektinės nuosavybės vagysčių elektroninėje erdvėje. Todėl ir mes turime apie tai galvoti, sekti kitų šalių patirtį ir mokytis iš jų klaidų ar pasiekimų iš anksto. Neišvengiamai Lietuva turės didinti investicijas į apsaugos sprendimus ir dar aktyviau vykdyti visuomenės švietimą šia tema. Kaip jau ir minėjau, šiandien, į bankus įsilaužti yra labai sudėtinga ar net neįmanoma (pastatuose yra įrengtos moderniausios vaizdo stebėjimo, apsaugos signalizacijos, įdiegti pažangūs informacinių sistemų sprendimai ir pan.), todėl programišiai rado silpnesnę grandį – bankų klientus. Kitas siektinas dalykas yra įmonių, valstybinės institucijų bendradarbiavimas. Kitų institucijų patirtis leidžia efektyviau organizuoti duomenų saugą, geriau paskirstyti kaštus, na ir, žinoma, užkirsti kelią nusikalstamai veikai elektroninėje erdvėje dar prieš įvykstant faktui. To pasiekti padėtų ir visuotinių duomenų saugos taisyklių ar gairių atsiradimas.

Dėkojame už pokalbį.

A. Šapolos patarimai specialistams, atsakingiems už įmonių informacijos saugumą:

- **Atlikti namų darbus.** Identifikuoti galimas grėsmes, galimus duomenų vagysčių modelius, paieškoti užsienio šaltinių informacijos apie panašius atvejus;
- **Žvelgti integruotai.** Atsižvelgiant į veiklos specifiką, taikyti integruotus saugos sprendimus - nuo fizinių saugos priemonių iki IT sprendimų ir parengti vieningą saugos politiką;
- **Domėtis.** Be jau įprastų programinės įrangos sprendimų, kaip antivirusinės programos, šiandien yra begalės kitų labai efektyvių saugos priemonių – sistemos gali riboti konkrečios informacijos pasiekiamumą įmonės viduje, blokuoti konkrečių duomenų persiuntimą išoriniais adresais, drausti prieigą prie duomenų bazių po darbo dienos pabaigos ir t. t.
- **Atnaujinti.** Įvertinti naujas galimas rizikas, nuolat peržiūrėti ir atnaujinti įmonės saugos politiką, skirti investicijų naujų saugos sprendimų taikymui, esamų atnaujinimui.

Bankų pastatuose įrengtos moderniausios įeigos kontrolės, apsaugos signalizacijos, vaizdo stebėjimo sistemos, duomenų bazes saugo specialūs IT sprendimai, todėl programišių akys nukrypo į bankų klientus.

Visos teisės saugomos © UAB „Fima“

Europos įmonės vis daugiau **investuoja į duomenų saugą**

Informacijos saugos specialistai skambina pavojaus varpais – per pastaruosius dvejus metus kibernetinių atakų prieš viešąjį ir privatų sektorių pasaulyje išaugo bene du kartus. Didžiojoje Britanijoje atlikto tyrimo „2012 Information Security Breaches Survey“ (vykdo „PricewaterhouseCoopers”) duomenimis, 2011 metais stambios šalies įmonės susidūrė su vidutiniškai 54 programišių išpuoliais – tai yra 1,5 karto daugiau negu 2010-aisiais. Tokiais pranešimais buvo pradėta **viena didžiausių ir populiariausių informacinės saugos parodų Europoje „Infosecurity“**. Joje dalyvavę „Fima“ specialistai pastebi, kad Europoje vis daugiau įmonių, siekdamos užtikrinti maksimalų įmonės duomenų saugumą ir efektyvų kaštų paskirstymą, kompleksines informacijos saugos paslaugas perka iš trečiųjų šalių.

> *„Kompleksiniai IT saugos sprendimai saugo ne tik įmonės konfidencialią informaciją, bet ir jos reputaciją*

Saugomi ne tik duomenys, bet ir reputacija

Šiuolaikiniai programišiai tobulėja itin sparčiai. Tačiau nuo jų neatsilieka ir IT sektorius, nuolat atnaujinantis jau siūlomus ir pristatantis naujus saugos sprendimus. „Dalyvaudami parodoje pamatėme, kad Europos įmonių ir viešojo sektoriaus dėmesys šiai sričiai labai išaugo. Tai, be abejonės, skatina ir nuolat augantis elektroninių duomenų vagysčių

Tęsinys 9 psl.

Visos teisės saugomos © UAB „Fima“

Atkelta iš 8 psl.

skaičius. Tačiau ne ką mažiau svarbūs ir organizacijos reputacijos, pasitikėjimo aspektai“, - pastebi „Fima“ komunikacijų sprendimų produktų vadovas Vaidotas Černiauskas ir priduria, kad Lietuvoje vis dar vyrauja gana siauras ir vienpusis požiūris į duomenų saugą.

„Turėti vien tik antivirusines programas jau seniai nebepakanka. Bendraudami su parodos dalyviais įsitikinome, kad užsienio bendrovės taiko kompleksinius IT saugos sprendimus ir vis dažniau tai patiki savo srities profesionalams. Taip užtikrinamas vientisas IT tinklų valdymas, nuolatinis sprendimų atnaujinimas ir efektyvus jų derinimas tarpusavyje geriausiam saugumui garantuoti“, - sako V. Černiauskas.

> *„Europoje vis daugiau įmonių, siekdamos užtikrinti maksimalų įmonės duomenų saugumą ir efektyvų kaštų paskirstymą, kompleksines informacijos saugos paslaugas perka iš trečiųjų šalių“*

Pristatyti moderniausi kompiuterinių tinklų infrastruktūros sprendimai

„Infosecurity“ parodoje daug dėmesio buvo skirta kompiuterinių tinklų infrastruktūros sprendimams. Viena iš ryškėjančių tendencijų – tinklų audito programų populiarėjimas. Pasak V. Černiausko, tinklų auditą šiandien galima atlikti ne tik kartą per metus, kuomet kviečiami atvykti IT specialistai testuoti tinklų saugumo, bet nuolatos. Tai leidžia užtikrinti tinklų audito programinė įranga, kuri reguliariai tikrina kompiuterių tinklą ir padeda operatyviai nustatyti silpnąsias jo vietas.

Vis daugiau įmonių ir organizacijų Europoje naudojasi bevielio tinklo WLAN (angl. Wireless Local Area Network) technologijomis. Tai lemia bevieliams tinklams reikalingos mažesnės investicijos, be to, didesnė mobilumo galimybė darbuotojams. Tačiau informacijos perdavimas bevieliu tinklu vyksta signalus skleidžiant radijo bangomis, o tai suteikia įsibrovėliams daugiau galimybių perimti duomenis ir juos valdyti. Pasak V. Černiausko, parodoje nestigo gamintojų, siūlančių tokio tinklo saugos sprendimus, o susidomėjimas jais iš lankytojų pusės buvo labai didelis.

Daugelis gamintojų parodoje pristatė ir patobulintą programinę įrangą, apsaugančią nuo informacijos nutekėjimo (angl. data leakage prevention) bei naujos kartos daugiafunkcines ugniasienes (angl. next generation firewalls). Šios priemonės, analizuodamos informacijos srautą, geba atpažinti programas, atskiras jų funkcijas, susieti programas su jas naudojančiais vartotojais, taip pat aptikti virusus bei identifikuoti tam tikrus slaptus duomenis, pavyzdžiui, finansinius. Tokiu būdu nuolat stebimas, analizuojamas ir atpažįstamas duomenų pobūdis ir užkertamas kelias duomenų vagystėms.

„Parodoje teko susitikti su daug specialistų, pabendrauti su atskirais gamintojais ir jų klientais. Akivaizdu, kad šiandien laimi tos organizacijos, kurios duomenų saugą vertina kompleksiškai ir be fizinių ar elementariųjų priemonių, kaip kad antivirusinės programos, taiko kur kas sudėtingesnius IT sprendimus“, - po parodos pasakojo „Fima“ ekspertas.

„Fima“ komunikacijos sprendimų produktų vadovas Vaidotas Černiauskas: Vieningas IT tinklų valdymas, nuolatinis sprendimų atnaujinimas ir efektyvus jų derinimas tarpusavyje – esminės prielaidos informacijos saugumui užtikrinti“

NAUDINGA ŽINOTI

Kompiuterinių tinklų saugos sprendimų tendencijos

- **Tinklų audito programų populiarėjimas** – nuolatinis tinklo monitoringas;
- **Bevielio tinklo** saugos sprendimų pasiūlos augimas dėl augančio darbuotojų mobilumo;
- **Nuolatinis sprendimų informacijos nutekėjimo prevencijai** tobulinimas;
- **Naujos kartos daugiafunkcinės ugniasienės,** išsamiai analizuojančios duomenų pobūdį ir susiejančios juos su konkrečiais vartotojais;
- **Integruotas visų IT** saugos sprendimų valdymas.

Visos teisės saugomos © UAB „Fima“

Technologijų integracija: naujos galimybės transporto sektoriui

Pavasarį vykusioje tarptautinėje **kelių transporto ir eismo infrastruktūros priežiūros bei vystymo parodoje „Intertraffic 2012“** dalyvavo daugiau kaip 800 šios srities gamintojų ir paslaugų bendrovių iš 100 pasaulio šalių. Kokios naujos tendencijos kelių transporto sektoriuje vyrauja ir kokius naujus sprendimus esminėms kelių problemoms spręsti pasitelkia Europa ir visas pasaulis, domėjosi „Fimos“ specialistai.

Autotransporto pramonės tendencijos – integruotos sistemos ir mobilumas

Šiuolaikinė autotransporto pramonė vis labiau persipina su elektronika, informacinėmis bei komunikacijų technologijomis. Pasak „Fima“ Sprendimų departamento direktoriaus Roko Šlekio, šios tendencijos aiškiai atsispindėjo šių metų parodoje, kurios metu daug dėmesio buvo skiriama technologijų integracijai bei jos teikiamoms galimybėms.

Pastaruoju metu ryškėjančias technologijų integracijos bei mobilumo tendencijas lėmė išmaniųjų telefonų ir kitų panašių prietaisų populiarėjimas. Tai paskatino naujos kartos paslaugų atsiradimą ir transporto sektoriuje, pvz. tokių kaip ekologiškas vairavimas, eismo sąlygų informacijos teikimas realiu laiku ar greičiausio maršruto nustatymas, atsiradimą. „Vienas iš pirmųjų technologijų integracijos transporto sektoriuje Lietuvoje pavyzdžių yra Eismo informacinė sistema, į kurią sujungus daugiau nei 90 oro sąlygų stotelių, transporto srautų detektorius, įdiegus specializuotus programinės įrangos sprendimus bei integravus įvairių duomenų registrus, vairuotojams ir specialioms tarnyboms yra teikiama realaus laiko informacija apie sąlygas keliuose. Tolesnės šios sistemos vystymo galimybės labai plačios: pavyzdžiui, integravus oro sąlygų stoteles su kintamais kelio ženklais, būtų galima automatiškai reguliuoti leistiną greitį pasikeitus oro ar kelio dangos sąlygoms“, – pasakoja R. Šlekys

Transporto srautų valdymas nepraranda aktualumo

Parodoje „Intertraffic 2012“ buvo pristatyti ir įvairūs transporto srautų analizės sprendimai. Šis klausimas visuomet buvo aktualus, nes augant miestams, plečiantis jų infrastruktūrai bei didėjant transporto priemonių skaičiui, svarbu užtikrinti tinkamą eismo valdymą.

> *„Šiuolaikinė autotransporto pramonė vis labiau persipina su elektronika, informacinėmis bei komunikacijų technologijomis“*

„Gamintojai pristatė įvairius transporto srautų analizės sprendimus: detektorius, radarus, vaizdo kameras, indukcinėmis kilpomis paremtus sprendimus ir kt. Galima pastebėti, jog galimybės šioje srityje auga – gamintojai tobulina savo sprendimus, siekdami didesnio įrangos tikslumo, ilgaamžiškumo, eksploatacijos ekonomiškumo“, – įspūdžiais iš parodos dalijosi R. Šlekys.

Tęsinys 11 psl.

Visos teisės saugomos © UAB „Fima“

„Fima“ Sprendimų departamento direktorius Rokas Šlekys: „Lietuvoje transporto infrastruktūros modernizacija tik įsibėgėja, tačiau judame teisinga kryptimi diegdami kompleksinius ir modernius sprendimus“

„Fima“ siūlomos **intelektualiosios transporto sistemos** padeda:

- Reguliuoti eismo srautus miestuose
- Kontroliuoti transporto priemonių greitį ir svorį
- Fiksuoti kelių eismo taisyklių pažeidimus: važiavimą degant raudonam signalui, važiavimą viešojo transporto juosta, automobilio statymą neleistinoje vietoje ir pan.
- Automatiškai fiksuoti eismo įvykius
- Informuoti vairuotojus ir atsakingas tarnybas apie sąlygas keliuose
- Organizuoti įvažiavimo į tam tikras zonas apmokestinimą
- Valdyti automobilių srautus parkavimo aikštelėse ir t. t.

Atkelta iš 10 psl.

Parodos lankytojams buvo pristatyti dar palyginti nauji rinkoje bevieliai transporto detekcijos ir analizės sprendimai. Pagrindiniai šių sistemų privalumai – patvarumas, lengvas montavimas į kelio dangą bei maži jų aptarnavimo kaštai. Tokia bevielė detekcijos sistema bendrovės „Fima“ specialistų jau įdiegta ir Lietuvoje, vienoje iš Kauno miesto sankryžų. Modernūs davikliai analizuoja transporto srautus ir atitinkamai koreguoja eismo reguliavimo algoritmą.

> *„Vienas iš pirmųjų technologijų integracijos transporto sektoriuje Lietuvoje pavyzdžių yra Eismo informacinė sistema“*

Sprendimai išmaniajam miestui

„Intertraffic 2012“ metu taip pat buvo pristatomos galimybės naujausius technologinius sprendimus pritaikyti miesto infrastruktūros tobulinimui. Pavyzdžiui, gatvių apšvietimą galima padaryti ekonomiškesniu ne tik naudojant taupias LED technologijas, bet ir integruojant su meteorologinių sąlygų stebėjimo sistema, kad apšvietimas galėtų įsijungti automatiškai, priklausomai nuo paros ar metų laiko bei oro sąlygų.

R. Šlekio pastebėjimu, parodoje netrūko naujų sprendimų ir automobilių parkavimo valdymo srityje. Pastebima nauja tendencija, kurią diktuoja augantys vartotojų poreikiai: vis dažniau gamintojai siūlo ne tik įrangą, bet visą paslaugų paketą, apimantį parkavimo duomenų apdorojimą, analizę, ataskaitų rengimą. Tai padeda operatoriams efektyviau priimti sprendimus, planuojant miesto parkavimo infrastruktūros vystymą. Kita šios srities naujiena – parkavimo palydos sprendimai atviroms erdvėms, kuomet detektoriai montuojami ne virš automobilių, o kelio dangoje. Tokia įranga padeda modernizuoti lauke esančias parkavimo aikšteles, nes detektoriams įrengti nebereikia stogo.

„Parodos metu turėjome puikią galimybę pabendrauti su kitų šalių technologijų įmonėmis, naujais partneriais. Platesnis kontekstas rodo, kad Lietuvoje transporto infrastruktūros modernizacija tik įsibėgėja, tačiau judame teisinga kryptimi diegdami kompleksinius ir modernius sprendimus“, – sako *R. Šlekys.*

Visos teisės saugomos © UAB „Fima“

Kontaktai

LIETUVA
UAB „FIMA“
Žirmūnų g. 139
09120 Vilnius, Lietuva
Tel. (8 5) 236 3536
El. paštas info@fima.lt
www.fima.lt

LENKIJA
FIMA Polska Sp. Z o.o.
ul. Poleczki 12, 02-822
Warszawa, Lenkija
Tel. +48 22 894 60 13
El. paštas biuro@fimapolska.pl
www.fimapolska.pl

LATVIJA
SIA „FIMA“
Dzelzavas iela 120g
Rīga, LV-1021, Latvija
Tel. +371 677 222 77
El. paštas info@fima.lv
www.fima.lv

BALTARUSIJA
OOO „FIMA BR“
Biriuzova g. 10a, No 7H
Minskas 220073, Baltarusija
Tel. +375 17 200 59 99
El. paštas info@fima.by
www.fima.by

Apie „Fima” įmones

JAV kapitalo valdoma bendrovė „Fima“ yra intelektualių inžinerinių sprendimų lyderė Baltijos šalyse, teikianti telekomunikacijų, saugos, automatikos, duomenų centrų bei transportui ir energetikai skirtus sprendimus.

Bendrovė intelektualius inžinerinius sprendimus diegia verslo įmonėms bei valstybinėms organizacijoms Baltijos šalyse ir Baltarusijoje, nuolat dalyvauja projektuose, kuriuose taikomos technologinės inovacijos. Per du veiklos dešimtmečius „Fima“ jau įgyvendino keletą tūkstančių įvairaus dydžio ir sudėtingumo projektų.

Pagrindinė „Fima“ būstinė įsikūrusi Lietuvoje Vilniuje, dukterinės įmonės įsteigtos Latvijoje, Lenkijoje, Baltarusijoje.

Turite idėjų, pasiūlymų ar komentarų? Rašykite mums **sprendimu.era@fima.lt**

Šiame leidinyje pateikiamą informaciją publikuoti galima tik nurodžius informacijos šaltinį „FIMA naujienų leidinys „Sprendimų era“.